

BRZONOŽEC IN PUŠČICA

**Povest iz dobe, ko je Tekumze štel dvanajst let
Napisal Fric Steuben**

To je bilo začudenja, ko so spet stopili na kopno. Indijančki so ostrmeli odprtih ust, pristopili so k Gašperju in so previdno s prsti otipavali njegovo polt. Gašper, ki je ves dan prebil na prostem

njegov život, ki je bil bel kakor so pač beli evropski ljudje — saj mu oče ni dopuščal kaj dosti časa za kopanje, — so imeli Indijančki resnično spet priliko strmeti nad belo prikaznijo. Venomer so

in ki se je nekaj dni od jutra do večera izpostavljal soncu, je bil v obraz domala prav tako ožgan kakor Indijanci. Zato je doslej tudi zbujal pozornost le zaradi svojih svetlih las. Ko pa so zdaj videli

se ga dotikali in spet so se počutili tuji nasproti njemu. Mali lovec in fantič, ki ga je bil Tekumze poklical za Leteči oblak, sta skoraj zgrožena odstopila.

Tedaj pa je Tekumze spet vzkliknil

neko svojo besedo in Gašper je to besedo razumel, kajti že Džon Mzepasé mu je bil pogosto povedal, da je srce slehernega Indijanca izven lova in bojevanja vdano različnim tekmovanjem.

Tekumze je rekel, da hočejo Indijanci pokazati belokožcu, kaj vse znajo. Potem so skakali kakor žabe, z nogami naprej, v vodo in so se potapljali do dna, ki ga je bilo mogoče ob bregu prav razločno videti. Tam so prijemali za korenine.

Gašper je ostal na kopnem in je čakal. Čakati pa je moral dolgo. Naposled se je prvi Indijanček dvignil iz vode, v obraz je bil posinel. To je bil Mali lovec. Potem so se pojavili ostali. Poslednji se je dvignil Tekumze. Vprašal je Gašperja:

— Kaj pravi belokožec? Ali ti tudi lahko ostaneš tako dolgo pod vodo?

Gašper je vedel, da je treba takoj poizkusiti. Vrgel se je v vodo, mladi šavani so poskakali za njim — in ko Gašper ni mogel dalje zdržati, je spet pokukal iz vode. Nikogar drugega ni bilo videti, ždeli so spodaj na pesku pod vodo kakor rjave žabe.

Gašper bi bil seveda lahko goljufal. Toda to mu še malo ni padlo na pamet. Pa če bi se bil tega tudi domislil, bi bil napačno misel gladko odklonil. Bil je poštenega rodu.

Spet je moral Mali lovec prvi popustiti v tekmi. Toda smehljaj se je, ko je uvidel, da je naposled vendarle našel nekoga, ki je še manj vzdržan kakor on.

Niso dolgo mirovali, zbudilo se je častihlepje. Zdajci so se poizkusili v teku in sicer do stare smreke pa spet nazaj na mesto. Tu so imeli šavani kaj videti. Gašper se je pognal v dir, dolge krake je imel, kakor smo rekli, — zelo, zelo je posekal vse ostale. Drugi za njim je bil Tekumze. Ta je veljal za najboljšega tekača med vsemi vaškimi fantiči. In zdaj je bil potolčen od mladega belokožca, ki je živel šele nekaj ur med njimi! ... Tekumze je kar srdito pogledal Gašperja in rekel:

—Zdaj bova pa enkrat midva sama tekla! Samo midva ...

In sta zdirjala. Toda tokrat se je boj za Indijanca končal še slabše kakor poprej. Gašper je imel pač močnejša pljuča, bil je vobče krepkejši kakor šavanski mladiči — in je premagal Tekumzeja z daleko večjim naskokom.

Sopihajoč je pritekel Tekumze, ko je Gašper že davno spet nasmehljan stal na svojem starem mestu.

Ze od daleč je Tekumze zasopihan ve-

lel, naj prineso lok in puščico. Prinesli so oboje. Mladi Indijanec, nag kakor iz divjine, je dvignil lok in se obrnil proti gozdu. Pokazal je na staro drevo. Napel je in sprožil. Drevo je stalo zelo daleč. Puščica je švistnila z loka, sfrčala je bliskovito in se trepetaje zataknila v lubje starega drevesa. Tekumze je zmagovito

— Ti, Brzi tekač, pokaži, kaj zmoreš! vzkliknil:

Tekumze je bil pošten. Ni mu bilo do tega, da bi streljala oba v en cilj, saj Gašper vendar ni mogel poznati loka. Tekumze je hotel samo vedeti, kdo bo dalje ustrelil.

Stari Džon Mzepasé je bil nekoč podaril Gašperju starinski lok. Tako je Gašper že vedel, kako je treba s tem orožjem ravnati. Nameril je in sprožil. Toda njegova puščica še malo ni segla tako daleč kakor Tekumzejeva. Jezen je poskusil še v drugo in v tretje. Toda njegova puščica je poletela vedno krajše in nikamor dalje.

Tekumze se je smejal in vsi ostali so vsakokrat vpili od veselja, ko je puščica zadela krajše kakor prej.

Tako se je vrstila tekma za tekmo, v vseh je Gašper podlegel, samo v brzemu teku mu ni bilo para in v rvanju je pometal kar tri ali štiri mlade Indijance. Samo Tekumzeja ni spravil na tla in tudi Mesečev prijateljček se ni dal kar zlepa premagati. Oba sta bila malce šibkejša od belokožca, toda zato sta bila spretnejša, okretnejša in sta se spoznala na nekatere urne prijeme, s katerimi sta se venomer izvijala Gašperjevimi prijemi. Dvojni orel, velik, debelušen mladenič, je edini poprijel Gašperja čisto ravnodušno, dvignil je mladega belokožca v zrak, držal ga je povprek in ga je nato položil na tla, pa naj se je Gašper otepal, kakorkoli je hotel. Dvojni orel je bil neznansko močan. Ne, s tem se Gašper ni mogel kosati. Krepki Indijanec ni prav nič govoril, njegov obraz je bil negiben, samo njegove oči so se bleščale.

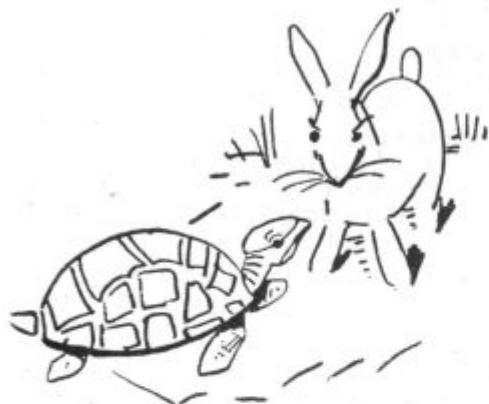
Naposled so vsi skupaj zasopljeni, srečni in utrujeni ležali v travi. Prijateljstvo je bilo sklenjeno. Gašper je bil sprejet v Tekumzejevo družino. In tako je že koj prvi dan dobil vzdevek, ki mu je poslej ostal venomer v šavanski vasi.

Tekumze se je dvignil, izpregovoril je nekaj lepih besed, ostali fantiči so poslušali zvesto kakor pri zborovanjih odraslih Indijancev. Tekumze je rekel naposled:

(Dalje prihodnjič)

Prebrisani zajec

Ribe in vsa bitja na dnu morja so žalovala: njihova kraljica, morska kača je bila zbolela. Zelo hudo je zbolela in nihče ji ni vedel pomagati. Klicali so na pomoč vse zdravnike na dnu morja, a zdravila ji niso nič pomagala. Morska kraljica, velika kača, je zelo trpela. Vsi so se zbalj, da umre.

Sklicali so posvetovanja, svetovali so to in ono, dvorski strežaji morske kraljice so nosili skupaj vsakovrstna zdravila, bedeli so ob kraljici noč in dan, zdravje pa se ni maralo vrniti v morski dvor.

Tedaj se je približala stonoga ter dejala: »Jaz vem, kaj bi naši kraljici povrnilo zdravje. Samo zajčja jetrca. Treba je samo, da jih použije in takoj nam okreva naša kraljica. Res, da tu v vodi zajcev ni. Toda nedaleč, takoj na bregu so travniki in gozdovi, tamkaj bi ujeli zajca in ga privedli semkaj. Treba ga je najti, ga preslepariti in pripeljati na naš dvor. Tu ga ubijemo, vzamemo njegova jetrca, da jih použije kraljica in zdravje se bo vrnilo v naš dvor in z zdravjem splošna radost.«

Verjeli so pametni stonogi, sklicali so takoj posvetovanje ter določili, da pošljejo po zajca. Želva naj splava na breg, premoti zajca in privede na dvor na dnu morja. Toda nova smola! Želva še nikoli ni videla zajca. Kaj sedaj?

Priplaval je morski pajek ter pomagal. Poznal je zajca, ker ga je že videl. Takoj je opisal in narisal zajca, tako da ga želva ne bi mogla zgrešiti. Želva si je zapomnila vse prav dobro ter odplavala z dna morja na breg.

Napotila se je z brega po travniku proti gozdu. Kar hitro je srečala zajca,

ca, spoznala ga je in se mu približala.

»Dober dan, ti si zajec, kaj ne?«

»Da.« je dejal zajček, »le kako, da me poznaš, morska želva?«

»Kako te ne bi poznala, ko pa sem že toliko slišala o tebi in o tvojem srcu. Že dolgo sem želela, da te spoznam. In vsi moji znanci v morju bi te radi spoznali radi tvoje dobrote in tvojega junaštva.«

Zajček pa je bil truden in se je kar zleknil v travo. Želva je videla in ga vprašala:

»Kako, da si tako truden, dragi zajček?«

»Kako ne bi bil? Pravkar sem spet moral bežati pred človekom, ki je s puško že pomeril name. Vedno so mi lovci za petami in vedno moram teči iz gozda v gozd.«

Zdaj je napeljal vodo na mlin, si je mislila želva in mu začela sladko govoriti:

»Poglej, dragi moj zajček, tu na zemlji so ti vedno lovci za petami. Človek je hudoben in te preganja. Edina rešitev zate bi bila, da zbežiš z zemlje. Človek te preganja, nastavlja ti pasti, strelja svinec vate, njegovi psi te gonijo, nikoli nimaš miru in kaj lahko se zgodi, da te lepega dne kdo ubije. Zbeži od tod!«

»Saj bi, toda kam?« je vprašal zajček.

»Z menoj pojdi na dno morja. Vsi, ki bi te radi spoznali, te bodo veselo sprejeli. In kar je glavno — na dno morja človek ne bo mogel nikoli. Varen boš in varno bo tvoje življenje.«

»Rad bi šel s teboj, ker vidim, da si

dobra, o želva, a kako bi v vodo in na dno morja, če pa ne znam plavati?«
Pojdiva na breg, sedeš mi na moj

koščeni hrbet in jaz te ponese na dno morja, naravnost na dvor naše kraljice. Lepo se ti bo godilo in nihče ti ne bo storil nič žalega.«

In zajček se je ujel. Šel je z želvo do brega, sedel želvi na koščeni oklep, želva je planila v vodo in zajček je plaval na želvi vedno globlje in globlje v vodo. Če bi bil mogel pogledati zajček želvi v gobček, bi opazil, da se je želva zadovoljno muzala. Uspelo ji je preslepariti zajca. Kraljica bo požila zajčkova jetrca in bo okrevala, ona, zasramovana želva pa bo v časteh in povišana v plemkinjo.

Priplavala je želva z zajčkom na dno morja in stopila sta na dvor pred prestol morske kraljice. In želva je dejala:

»Vaše veličanstvo kraljica, vaša verna služabnica želva je privedla zajca, zdaj mu lahko izpulite jetrca za svoja zdravila.«

Kakor hitro je zaslišal zajček te besede, je vedel takoj, koliko bije ura. Pa se je zajček takoj domislil, zakaj premeten je bil, ker ga je tega naučil človek, ki ga je preganjal. In je dejal:

»O, kraljica, kaznuj svojo služabnico želvo. Zakaj želva mi ni bila povedala, da potrebujem mojih jetrc za zdravila. Zato je ona kriva, da ti ne morem postreči s svojimi jetrci. Nimate jih s seboj, pustil sem jih v gozdu pod drevesom.«

Ves dvor se je razsrdil na želvo in njeno nerodnost. Kraljica sama je uka-

zala, da mora želva takoj odnesti zajčka spet iz vode, da prinese jetrca s seboj.

Hudo bolna je bila kraljica in želvo je skrbelo. Če se pravočasno ne vrne z zajčkom in njegovimi jetrci, jo bodo dvorni sodniki obsodili na smrt. Zato je naglo odplavala z zajcem z dna morja proti bregu. Če bi bila mogla pogledati želva zajčku v gobček, bi bila opazila, da se zajček zadovoljno muza. Uspelo mu je preslepariti želvo, kraljico in ves dvor.

Kakor hitro sta bila na bregu, je zajček skočil s želvinega hrpta. Bil je rešen. Zelva s svojo počasnostjo ni mogla za njim, zajček pa je plesal krog nje in govoril:

»Le vrni se brez mene na dno morja k svoji kraljici, da ti zavijejo vrat in starejo oklep. Ti si poprej presleparila mene, zdaj sem presleparil jaz tebe. Poprej si se smejala ti, zdaj se smejem jaz. Hahaha... In še to povej svoji morski kraljici, da nosim jetrca vedno s seboj, da pa jih njej ne

žrtvujem. Poprej si se smejala ti, zdaj se smejem jaz. In kdor se zadnji smeje, se najbolje smeje... Hahaha...«

In zajček se je obrnil, pomigal s kratkim repkom želvi v slovo ter odskakljal preko travnika v gozd.

Zelva pa se iz strahu pred kaznijo ni upala vrniti v morje in tava še zdaj po zemlji.

Igor Samoròd — dijak:

Naš kanarček

Nekega večera, ko smo ravno povečerjali, so se vrata škripajoče odprla in vstopil je stric. Pri durih je obstal in parkrat zamežikal, da se je navadil bleščeče svetlobe, in dejal, dvigajoč drobno kletko, ki jo je držal v desnici:

»Kanarček!«

Mi otroci smo planili k njemu, ga obsuli z vprašanji in radovedno silili h kletki, katero je držal visoko nad sabo.

»Stric! Odkod ga imaš? Pokaži no,

In usmilil se nas je, roka mu je omahnila in z drhtečo kretnjo je položil gajbico na mizo.

Takoj smo priskočili k surovo obtesani mizi in ostrmeli smo...

Tam v kotu je čepel zelenkast ptiček, ves razmršen, in onemoglo je dvigoval glavo, počasi odpirajoč kljunček. Tresel se je; gotovo ga je svetloba omamila.

Silili smo vanj, ga dražili, pihali proti njemu in ga dregali s prsti. Toda ni se zmenil ne za nas, radovedne otroke, in ne za strica, ki je slonel ob oknu, resen in molčeč... Le jezno nas je meril in njegove oči so se tako skrivnostno svetile... Nevoljno se je stresel in pričel stopicati po kotu, od koder se ni premaknil.

In stric je povzel:

»Ravno danes sem naletel na prijatelja, ki mi ga je podaril. Ah, kako ljubeč je! Ni še dolgo od tega, ko so ga pripeljali iz domovine, iz Kanarskih otokov... Ni še dolgo...

Omolknil je in se zamislil...

Toda jaz sem se zdrznil... Ta kanarček, ki je bil morda še pred par dnevi svoboden, veselo pel in letal po tistih rajskih gozdovih na jugu, ta bo moral od sedaj naprej bivati v kletki, v ječi med štirimi stenami? In niti frčati ne bo več mogel, niti peti... In zato naj bo vesel, — mi pa ga dražimo brez vsakršnega usmiljenja... Saj bo poginil od same žalosti in hrepenenja po svobodi.

Tako sem si mislil in oddaljil sem se od prijateljev, ki so še dalje nagajali ujetemu siromaku... Le iz kota izbe

sem zrl na to žalostno kepico in čudno težko mi je bilo pri srcu...

★

Prišel je drugi dan. Dan je pregnal temo in zasijal v vsej lepoti in žarki svetlobi... Sonce je prisijalo skozi motno šipo in razsvetlilo mračno sobo...

Mežikal sem in pomel sem si zaspane oči... V naglici sem se oblekel in iz spalnice sem stopil v družinsko sobo. Mati je sedela za mizo in šivala, globoko sklonjena nad mojo suknjo. Toliko da sem ji voščil dobro jutro in že sem planil proti ptičji kletki.

Obstal sem.

Kanarček se je zaganjal v umazane šipe beraške kletke. Oči so se mu svetile, napol v obupu, napol v hrepenenju po širnih tropskih gozdovih... Drobno perje je letelo po kletki in počasi zaplavalo po sobi...

aZganjal se je v steklo, pade, toda pobral se je in zopet naskakoval nevidno steno...

Saj je bila zunaj pomlad, zelenje: drevo ob drevesu, roža ob roži... Vse pisano je bilo. In nebo: v neskončnost se je vlekle... Ni bilo takšno kakor gajbica, omejena na štiri tesne stene...

In kanarček je hotel na zrak, v svobodo, ki jo je videl skozi mrežasto kletko. Hrepenel je... Bil je jetnik v zaprašeni sobi...

In venomer je skakal kvišku v steklo; samo to steklo ga je ločilo od svobode! aSmo ta tenka plast... Padel je, toda zopet se je pobral s trudom in obupom in nadaljeval...

Žalosten sem bil; na jok mi je šlo in z jezo sem pomislil na strica, kot da je on kriv vsega tega...

Bilo je že pozno popoldne, ko je omagal. Ves tresoč se je stisnil v temen kot in strmel v zelen vrtič, ki se je širil za hišo. Ni več iskal svobode, ker je spoznal, da je ne more nikoli doseči...

Drugo jutro je poginil; stegnjen je ležal na tleh svoje ječe in v široko odprtih očeh sem opazil čudovit mir in utešenje...

Jutrovčki pišejo

Dragi stric Matic! Vsako nedeljo čitam v »Mladem Jutru« kako se zani- maš za svoje »Jutrovčke, za katere si v nedeljo razpisal nov nagradni natečaj. Katerega bi se tudi jaz rada udeležila in ti pošiljam ta dopis s katerim sporočam, da preživljam počitnice doma in si krajšam čas z nabiranjem borovnic in kopanjem. A najraje s telovadbo katere se redno udeležujem, da se navadim vse vaje za nastop katerega bomo imeli 20. avgusta, in tudi tebe vabim dragi stric Matic, da nas boš videl kako smo pridni. Pozdravlja te *Marica Kovačec, uč. IV. raz. osn. šol. Notranje gorice št. 100, p. Brezovica.*

Dragi stric Matic! Komaj sem se odločila, da Ti pišem. Moram Ti zaupati, da sem se še vedno zbalala Tvojega nenasitnega koša, ki vedno preži na svoje žrtve.

Premislila sem si in sem se odločila, da Ti opišem kako preživljam počitnice. Ta naslov je zame še najboljši, ker letos nisem nikamor šla. V začetku sem mislila, da bom šla na morje, toda ta načrt smo opustili, ker je slabo za denar. Predlansko leto nam je namreč naredila veliko škodo toča. Zato bom šla rajši drugo leto, če nam bo vinograd dobro obrodil. Željno pričakujem vsako nedeljo »Mlado Jutro«, in ga prečitam od prve do zadnje besede. Dovršila sem drugi razred z odličnim uspehom in bom prišla v višjo narodno šolo. K nam je prišla moja sestrična iz Zagreba na počitnice in se skupaj igrava in delava ročno delo. Sedaj bom pa končala. Ne zameri moji grdi pisavi. Najpristrčneje Te pozdravlja Tvoja

Nevenka Golič, učen. III. razreda ljudske šole na Bučah pri Kozjem.

»Oj, Vrba, srečna, draga vas domačal« Ze večkrat mi je atek obljubil, da nas popelje med počitnicami na Prešernov rojstni dom.

Lepega popoldneva se vsedemo postaji Gozd-Martuljek na vlak in že drčimo proti Žirovnici, kjer iztopimo. Po ravni prijetni poljski poti dospemo v pol ure v rojstno vas Vrbo. Atek nam je med potjo pripovedoval, kako je pred vojno še kot dijak napravil pot od Bleda preko vasi Vrbe na Lesce.

Med pripovedovanjem smo dospeli do Prešernove rojstne hiše, ki ima hišno številko 1.

Na prvi pogled mi je bila všeč ta ljubka kmečka hiša, v kateri se je rodil največji slovenski pesnik, kar nam pove tudi zunaj vzdana plošča slovenskega pisateljskega društva.

Ozke, kamenite stopnice so nas vodile v predsobo, majhno kmečko vežo. Na steni sem opazila veliko marmornato ploščo s Prešernovim rodovnikom, desno od nje pa visi njegov rokopis, kjer opeva svojo drago vas domačo.

V sobi sami se nahaja med drugim spominska knjiga, razni vencji s krasnimi posvetili našemu velikemu pesniku. Videla sem majhen mlinček za kavo na katerem je stala letnica 1804. Najbolj pa mi je ugajala v stranski sobici mala zibelka v kateri je ležal Prešeren kot dojenček.

Radovedna sem, ali je tudi toliko brcal in se cmeril, kakor drugi otroci? Na steni pa sem videla staro uro, katero je imel pesnik v svoji pisarni v Kranju.

Ogledali smo si vas Vrbo, ki je po atekovem mnenju po svetovni vojni zelo napredovala, nepozaben vtis pa je na nas naredila cerkvice svetega Marka s svojo divno okolico: »Pred ognjem dom, pred točo mi pšenico. Bi bližnji sosed varoval — svet Marka.«

Tanja Mrgole uč. I. realne gimnazije v Ptuj.

Potovanje na Japonsko

Spisal Golob Branko III. razr. mešč. šole Kv. Lenart v Slov Gor.

Bilo je lepega sončnega popoldneva, ko sem gledal zemljevid in odločil sem se, da potujem na Japonsko.

Stopil sem k svojemu bližnjemu prijatelju Konradu, ter sem ga vprašal, ako hoče z menoj potovati na Japonsko. Tudi Konrad je bil zato. Mislila sva potovati peš, a on mi je svetoval da greva s kolesi. Vzela sva vsak kolo, hrano za nekaj dni, ter denar, katerega sva dobila od staršev. Drugi dan zjutraj pa sva se odpravila.

Potovala sva proti Beogradu, ko je že minil teden dni. Od tu sva se pelja-

la proti glavnemu mestu Bolgarije, v Sofijo. Tukaj sva ostala nekaj dni. Nato pa sva se peljala v Varno ob Črnem morju. V mestu Varna pa sva opazila, da naju neki lopov zasleduje. Ko sva prišla iz tega krasnega mesta, naju je še vedno zasledoval, ker je mislil, da imava mnogo denarja, čeprav sva zadnje dinarje potrošila v trgovini za najnujnejše potrebščine. Izven mesta sva ga počakala za grmovjem, z debelimi kamni, ter ga začela kamenjati, kakor hitro se nama je približal. Lopov je potegnil iz žepa pištolo in ravno, ko je mislil ustreliti je dobil kamen v roko in pištola je padla na tla. Tudi v glavo mu je priletelo nekaj kamnov in kmalu je bil v nezavesti. Midva sva priskočila k njemu, ter mu vzela dve pištoli tako da vsa imela vsak eno pištolo. Tudi puškama kateri je imel zloženi v nahrbtniku, sva postala midva gospodarja. Pri njem je našel Konrad tudi mnogo zlatnine, katero sva si razdelila. Nato sva skočila na kolesi in se odpeljala dalje do Bukarešte v Rumuniji, kjer sva prodala zlatnino, za katero sva dobila mnogo, mnogo denarja. Čez nekaj dni sva dospela do ruske meje, kjer sva morala čakati noči. Ponoči sva plavala s kolesi na hrbtu čez reko Dnjestar in dospela sva srečno na Rusko. Tu je šlo potovanje hitreje in čez nekaj dni sva prekoračila gorovje Ural odkoder sva gledala nazaj v Evropo z solznimi očmi, če še se kdaj vrneva ali ne. Bila sva že v Aziji. Tudi tu je šlo potovanje hitreje. Peljala sva se ob sibirski železnici do mesta Irkutsk. Tedaj pa sva se ločila od železnice in s težavo prekoračila kitajsko mejo tu so naju orožniki ujeli. Zaplenil so nama puški in kolesi. Denar in pištoli, pa sva imela v spodnjih hlačah, kjer na srečo niso iskali. Zaprli so naju v temni prostor brez oken, imel je samo ventilator, kateri je bil tako velik, da bi se dalo po možnosti priti skozi. Iztrgala sva ventilator in splezala sva skozi na svobodo. Čutila sva, da po Kitajskem ni dobro potovati zato sva šla zopet nazaj v Irkutsk in ob sibirski železnici naprej do mesta Čita. Spoznala sva da peš ne prideva nikamor, zato sva se skrila na železnici pod klop. Peljala sva se z vlakom čez Mandžurijo do Vladivostoka. Ker sva še imela denar sva se peljala s parnikom na Japonsko v mesto Nagasaki. Ko sva si ogledala Japonsko sva se odpravljala proti do-

mu. Peš bi seveda šlo prepočasi, zato sva se vtihotapila na parnik v stari kotel. Parnik je začel pluti proti otoku Formoza mimo Kitajske do otoka Hai-nan. Skozi Malajska vrata na otok Ceylon, skozi Rdeče morje v mesto Kairo, kjer sva izstopila. Napotila sva se po Palestini. Ko sva hodila že nekaj dni, prideva do mesta Damask. Kakor hitro sva prišla iz mesta, zaslišiva za bližnjim grmovjem šepet. Hitro sva si pripravila pištolo in že je skočilo nekaj roparjev na naju, a k sreči neoboroženi. Te sva s pištolami hitro prestrašila, da so zbežali. Tako sva potovala dalje do male Azije in končno v Ca. ...ad Tu sva morala, nekaj dni delati, da sva dobila denar za hrano in za vožnjo s motoriko čez Bospor. Nadaljevala sva pot do Sofije in od tu v Jugoslavijo, ter v najin rojstni kraj. Po večletnem potovanju so naju še starši komaj poznali. Morala sva mnogo pripovedovati. In sklenila sva z mojim zvestim prijateljem Konradom, da ne greva nikdar več na tako potovanja.

Kdo bi rad imel

Mlado Jutro 1938

trdo vezano v obliki knjige
za majhen denar

Pišite na upravo »Jutra«, Knafljeva ul. 5.

Manica:

DVE UGANKI

I.

Neka šola ima v svojem prvem razredu šestnajst klopi. V vsaki klopi je prostora za štiri učence. Sedem klopi je za dečke, pet pa za deklice. Zdaj mi pa, otroci moji, izračunajte, koliko dečkov in koliko deklic sedi v tem prvem razredu?

II.

1. 2. 3. 4. 5. — po tleh troši,
6. 2. 3. 4. 5. — nazaj nosi

Čarobna steklenica

Vzamemo steklenico iz belega, tenkega stekla in jo napolnimo z vodo. Skozi zamašek, s katerim hočemo zapreti steklenico, potegnemo nit; na konec te niti privežemo majhno kroglico ali gumb. Zdaj spustimo kroglico ali gumb v steklenico in jo dobro zamašimo. Čez zamašek in gornji konec niti polijemo raztopljenega voska, da je steklenica

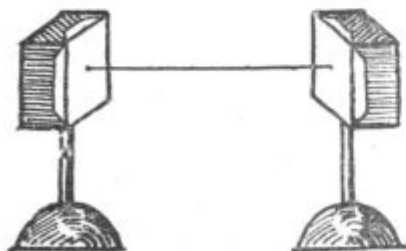

takorekoč zapečaten. Zdaj vam damo nalogo, ki se vam bo na prvi mah zdelo od sile težka. Treba je namreč prerezati nit, ki je v steklenici, a tako da steklenice niti ne odpreš, niti ne razbiješ.

Nu, videli boste, da to ni tako težko. Vzemite povečevalno steklo in ga držite na solncu tako, da bo padlo gorišče (žarišče) natanko na nit. Nekaj potrpljenja in mirnega držanja pa bo nit pregorela in gumb oziroma kroglica bo padla na dno steklenice.

Telefon

Pravcat telefon si lahko naredimo iz dveh škatlic.

Škatlicam izrežemo dno, namesto istega pa prilepimo na nje pergamentni papir, kakršnega rabi mamica za zavozovanje steklenic z mezgo. Da je pergament bolj napet, ga je treba dobro pred lepljenjem zmočiti z vodo ter obrisati s krpo: V napeti pergament vbodemo malo luknjico ter skozi njo vlečemo 5 — 10 m sukanca, katerega

na vsakem koncu zavežemo v voz, da nam ne zdrkne skozi luknjico. Obe škatlici pritrdimo na palčici, isti pa zataknejo v podstavek iz gline. Ko se je vse lepo osušilo, je telefon gotov.

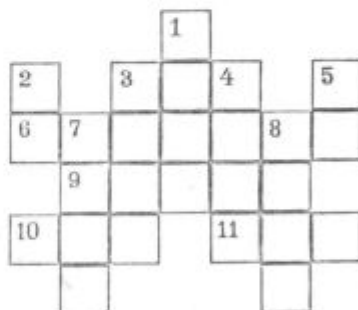
Postavite »telefonski postaji« v dve sobi in poskusite govoriti. Slišali boste razločno, kakor pri pravem telefonu. Škatlica služi obenem kot govorilka in slušalka. Sukanec pa se ne sme nikjer dotikati kakega predmeta, temveč mora biti napeljan le v zraku.

Lidija Grilec

Detetu

Detece moje
spančkaj sladko,
angelci mali
ti pesmi pojo,
vpletajo v lase
ti zvezdice zlate,
luna s kočijo
že čaka nate,
da te popelje
v srebrno nebo.

Križanka

Vodoravno: 3. enota v vinogradu, 6. priprava za osvetljevanje okolice, 9. človeška odlika, 10. poljska zvetica, 11. dvoživcec.

Navpično: 1. nevihtni pojav, 2. žitarica, 3. kos blaga, 4. črta gibanja, 5. skrajni v vodo segajoči del koprnine, 7. pripadnik indijanskega plemena, tudi pariški podzemeljnik, 8. plin.

Rešitev križanke

Vodoravno: 2. pol, 4. nakit, 6. narezek, 8. Mali junak, 10. rogoz, 11. Nitra, 12. žig, 13. srt.

Navpično: 1. hokej, 2. Pariz, 3. lizun, 4. nalog, 5. tenis, 6. nagib, 7. Katra, 8. mož, 9. krt.